

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Ert referens/dnr: A 2015/02501/ARM

Stockholm 2016-02-03

Remissvar

Översyn av lex Laval (SOU 2015:83)

Elektriska Installatörsorganisation EIO får härmed avge följande remissvar på utredningen "Översyn av lex Laval" (SOU 2015:83).

Sammanfattning

EIO avstyrker kommitténs förslag eftersom de skulle innebära ett omfattande hinder för den fria rörligheten av tjänster och en diskriminering av utländska företag. Genomförs kommitténs förslag lär effekten bli att utstationering av arbetstagare till Sverige minskar.

EIO noterar också att regeringen nyligen har aviserat ett mål om att 700 000 nya bostäder ska byggas fram till 2025. Den svenska bygg- och installationssektorn kommer inte att klara detta samhällspolitiska mål utan bistånd av utländska företag och utländsk arbetskraft. Det synes högst olämpligt att under dessa omständigheter genomföra förslag som minskar arbetskraftutbudet.

EIO har tagit del av Svenskt Näringslivs remissvar och ansluter sig till de där framförda synpunkterna men framför för egen del även följande synpunkter och tillägg.

Stridsåtgärder för att uppnå utstationeringsavtal

EIO delar Svenskt Näringslivs bedömning att ett slopande av bevisregeln innebär ett omfattande hinder av för den fria rörligheten och innebär en diskriminering av utländska företag. Förslaget ger inte heller arbetstagarna någon verklig fördel. Förslaget är också oproportionerligt och därmed i strid med EU-rätten.

EIO vill dock också poängtera att de i Sverige, i ett internationellt perspektiv, extremt långtgående rättigheterna att vidta sympatiåtgärder medför att förslaget även ökar konfliktrisen väsentligt också för andra arbetsgivare på den svenska arbetsmarknaden.

EIO anser således att bevisregeln i 5 a § utstationeringslagen skall behållas. För det fall lagstiftaren ansluter sig till kommitténs (eller snarare kommitténs majoritets)

förslag så bör det i vart fall kompletteras med ett förbud att vidta sympatiåtgärder för att driva igenom ett sådant utstationeringsavtal.

Begränsning av rätten att vidta stridsåtgärder gäller inte vid tredjelandsutstationering

Kommittén föreslår att begränsningen av rätten att vidta stridsåtgärder bara skall gälla när den utstationerade arbetsgivaren är etablerad inom EES eller Schweiz. Det är förvisso korrekt att det inte finns några lagliga hinder mot att låta begränsningarna endast gälla arbetsgivare etablerade inom EES-området eller Schweiz. Att införa skilda regelsystem med utvidgade möjligheter att vidta stridsåtgärder mot vissa arbetsgivare enkom beroende på var den utstationerade arbetsgivaren är etablerad synes inte vara motiverat om det inte finns starka sakliga skäl för detta. Några sådana sakliga skäl har kommittén ej anfört. I anledning därav avstyrks förslaget.

Förutsebara villkor vid utstationering

Enligt kommitténs tilläggsdirektiv (kommittédirektiv 2014:149) skulle Utstationeringskommittén inte lämna förslag avseende förutsebarheten av tillämpliga arbets- och anställningsvillkor vid utstationering. EIO noterar, med viss förvåning, att kommittén ändock valt att lämna förslag i den delen.

EIO anser inte att Sverige för närvarande uppfyller EU-rättens krav på förutsebarhet och information i fråga om de minimivillkor som uppställs vid utstationering till Sverige. Kommitténs förslag i den delen torde närmast ytterligare försvåra för utländska företag att kunna förutse vilka krav som kan komma att ställas på dem för att undvika stridsåtgärder i samband med utstationering till Sverige. I all synnerhet som stridsåtgärder kan komma att riktas mot dem alldeles oavsett vilka villkor de tillämpar.

Det synes också vara en omöjlig uppgift för Arbetsmiljöverket att, såsom kommittén föreslår, analysera och publicera minimivillkor från kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden med tanke på avtalens komplexitet kanske särskilt inom bygg- och installationssektorn. Eftersom Arbetsmiljöverkets analys inte heller är bindande så ökar inte heller det förslaget förutsebarheten för utstationerande företag. Det vore lämpligare att genomföra utredningsförslaget om en skärpning av arbetstagarorganisationernas skyldighet att inlämna kollektivavtalsvillkor jämlikt 9 a § utstationeringslagen från SOU 2015:38. Vidare bör en lämplig sanktion knytas till denna skyldighet för fackliga organisationer, exempelvis att en stridsåtgärds eller ett träffat kollektivavtals giltighet är beroende av att korrekta villkor givits in till Arbetsmiljöverket.

Med vänliga hälsningar

Jan Stezing
VD

Arbetsmarknadsdepartementet

Översyn av lex Laval (SOU 2015:83)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän
2. Svenska institutet för europapolitiska studier
3. Göta hovrätt
4. Stockholms tingsrätt
5. Kammarrätten i Stockholm
6. Förvaltningsrätten i Stockholm
7. Justitiekanslern
8. Domstolsverket
9. Ekobrottsmyndigheten
10. Migrationsverket
11. Datainspektionen
12. Svenska Institutet
13. Kommerskollegium
14. Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden)
15. Försäkringskassan
16. Inspektionen för socialförsäkringen
17. Pensionsmyndigheten
18. Skatteverket
19. Kronofogdemyndigheten
20. Arbetsgivarverket
21. Upphandlingsmyndigheten
22. Uppsala universitet (juridiska fakulteten)
23. Lunds universitet (juridiska fakulteten)
24. Stockholms universitet (juridiska fakulteten och Institutet för sjö- och annan transporträtt)
25. Transportstyrelsen
26. Konkurrensverket
27. Bolagsverket
28. Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
29. Tillväxtverket

30. Regelrådet
31. Diskrimineringsombudsmannen (DO)
32. Arbetsförmedlingen
33. Arbetsmiljöverket
34. Arbetsdomstolen
35. Medlingsinstitutet
36. ILO-kommittén
37. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
38. Arbetsgivaralliansen
39. Arbetsgivarföreningen KFO
40. Bankinstitutens Arbetsgivareorganisation
41. Elektriska Installatörsorganisationen EIO
42. Fastigo
43. Företagarförbundet
44. Företagarna
45. Idea – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer
46. International Chamber of Commerce Sverige
47. Kommunala Företagens Samorganisation
48. Landsorganisationen i Sverige
49. Lantbrukarnas Riksförbund
50. Näringslivets Regelnämnd
51. Stockholms handelskammare
52. Svenska Byggnadsarbetareförbundet
53. Svenska Elektrikerförbundet
54. Svenska Transportarbetareförbundet
55. Svenskt Näringsliv
56. Sveriges advokatsamfund
57. Sveriges Akademikers Centralorganisation
58. Sveriges Byggindustrier
59. Sveriges Kommuner och Landsting
60. Sveriges Åkeriföretag
61. Tjänstemännens Centralorganisation
62. Transportföretagen

Remissvaren ska ha kommit in till Arbetsmarknadsdepartementet senast den 4 februari 2016.

Vi ser gärna att remissvaren även skickas i elektronisk form via e-post till a.registrator@regeringskansliet.se i både word- och pdf-format. Vi skulle uppskatta om filnamnet är Regeringskansliets diarienummer (utan snedstreck), A2015-02501-ARM, följt av remissinstansens namn. Remissvarens disposition bör om möjligt ansluta sig till dispositionen i betänkandet. I remissvaret anges Regeringskansliets diarienummer A2015/02501/ARM.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Frågor under remisstiden kan ställas till Sofie Lagerstedt (e-postadress: sofie.lagerstedt@regeringskansliet.se) med telefonnummer 08-405 48 14.

Catharina Nordlander
Tf. expeditions- och rättschef

Kopia till
Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm

